

Havterne *Sterna paradisaea*

Terner er elegante fugle, som ofte ses flyvende langs strandkanten, for pludselig at stoppe op i luften og derefter styrtdykke ned i vandet, efter et øjeblik efter kommer den op i luften igen med en lille fisk i næbbet.

Den almindeligste af de 6 – 7 arter af terner, som yngler i Danmark, er Havternen. I de seneste år har Havterne, Fjordterne, Splitterne, Dværgerterne, Rovterne og Sortterne alle ynglet i Danmark mens Sandternen kun har ynglet ganske få år ved Filsø i nyere tid.

Havternen ligner Fjordternen, men kendes fra denne på de korte ben, den lange hale, som rager længere ud end vingespidserne, de hvide kinder, som er lysere end brystet, og det helt røde næb, der dog kan have antydning af sort på spidsen tidligt i ynglesæsonen.

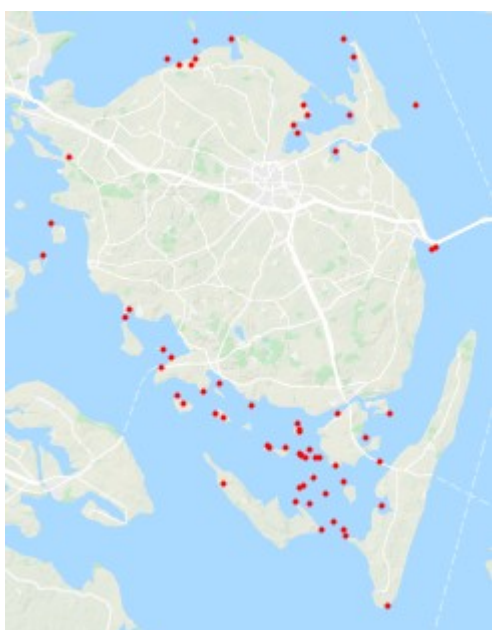
Fra vinterkvarteret i det sydlige Afrika eller ved Antarktis (J. Bønlykke m.fl., 2006: Dansk trækfugleatlas) vender Havternen tilbage til Fyn i april måned – der findes dog 3 registreringer i Dofbasen af Havterne på Fyn fra den sidste uge af marts i løbet af de seneste 20 år. I løbet af september måned forlader de sidste Havterner igen Fyn – der findes dog 3 registreringer i Dofbasen af Havterne på Fyn i den første halvdel af oktober i løbet af de seneste 20 år.

Ligesom de andre arter af terner har Havternen et parringsspil, som blandt andet indeholder et forløb, hvor hannen kommer med en fisk og overgiver denne til hunnen.

Danmark er tæt på sydgrænsen for Havternens yngleudbredelse. Den yngler i kolonier af forskellig størrelse fra nogle få par til flere hundrede par.

Kortene nedenfor viser - ud fra hver sine datakilder - Havternens yngleforekomst på Fyn, hvor hovedområdet ses at være Det Sydfynske Øhav.

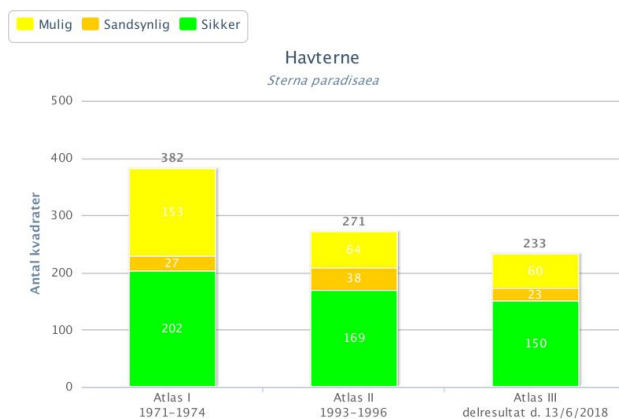

Ynglefugle af Havterne på Fyn de seneste 10 år (2008 – 2018) registreret i Dofbasen.

Kvadrater med ynglende Havterne. Foreløbige resultater fra Atlas III undersøgelsen.

De foreløbige resultater fra Atlas III undersøgelsen viser desuden en tilbagegang i udbredelsen af Havternen i Danmark:

Havternens reder er ofte blot en simpel fordybning i sandet på stranden langs kysterne eller ved fjordene. Øer og holme er de foretrukne ynglelokaliteter.

Valget af ynglelokalitet giver Havternen nogle fordele i form af beskyttelse mod rovdyr. Samtidig er stederne dog udsatte i stormvejr og ved høj vandstand, således at mange reder ødelægges og unger omkommer, ja hele kolonier kan miste årets yngel. For Havternen er et eller få års manglende ungeproduktion ikke nogen katastrofe, hvilket hænger sammen med fuglenes lange levetid. Den ældste danskmærkede Havterne blev 30 år og 11 måneder (J. Bønlykke m.fl., 2006: Dansk trækfugleatlas).

Den stigende fritidsaktivitet i form af sejlads med sejlbåde og kajak, kite-surfing, badning og ophold på småøerne udgør nok en meget væsentlig årsag til de senere års nedgang i antallet af ynglelokaliteter for Havternen. I fuglenes yngletid bør ophold ved ynglelokaliteterne begrænses mest muligt. Specielt bør man trække sig væk, hvis fuglene viser ængstelse.

Link til [de seneste 14 dages observationer af Havterne på Fyn](#) i Dofbasen.

Link til [Havternens](#) forskellige kaldelyde, fra xeno-canto.org.

Du kan finde yderligere information om Havterne her:

- Link til artikel på Dofbasen om [Havterne](#)
- Link til artikel på Fugleognatur.dk om [Havterne](#)

Juni 2018

Tekst og foto[©]:Steen Lauritsen

